

Sygnatura akt: V GC 728/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20 grudnia 2021 r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu, V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Protokolant: stażysta Kinga Gnerowicz

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2021 r. w Kaliszu

na rozprawie sprawy

z powództwa **Grupy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.**

przeciwko **M. O.**

o zapłatę

zasądza od pozwanego M. O. na rzecz powódki Grupy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych liczone od kwot:

- 799,50 euro od dnia 08 maja 2021 r. do dnia 20 lipca 2021 r.

- 861,00 euro od dnia 18 maja 2021 r. do dnia 19 lipca 2021 r.,

oraz kwotę 365,23 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności,

umarza postępowanie w zakresie kwoty 1.660,50 euro,

zasądza od pozwanego M. O. na rzecz powódki Grupy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. kwotę 2.317,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 728/21

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 29 czerwca 2021 r. (data wpływu) do Sądu Rejonowego w K. V Wydziału Gospodarczego powódka Grupa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika domagała się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że pozwany M. O. ma zapłacić jej kwotę 1.660,50 euro wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od kwoty 799,50 euro od dnia 08 maja 2021 r. do dnia zapłaty i od kwoty 861,00 euro od dnia 18 maja 2021 r. do dnia zapłaty, kwotę 365,23 zł tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności oraz koszty procesu, w tym koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powódka podała, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonała dla pozwanego dwie usługi transportowe. Wskazała, że z ich tytułu wystawiła mu faktury VAT na kwotę dochodzoną

pozwem. Mimo upływu terminu płatności pozwany nie uregulował wynikających z nich należności. Powódka podała, że obok należności wynikającej z przedmiotowych faktur domaga się również zasądzenia rekompensaty za koszty odzyskiwania należności.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym wydanym w dniu 01 lipca 2021 r. w sprawie sygn. akt V GNc 1792/21 Sąd w osobie Referendarza sądowego orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Z przedmiotowym rozstrzygnięciem nie zgodził się pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika i w dniu 22 lipca 2021 r. (data wpływu) złożył sprzeciw, w którym zaskarżył nakaz w całości. Wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, że powódka nie wykazała, by faktury dołączone do pozwu zostały mu doręczone przed doręczeniem odpisu pozwu. Dlatego też termin zapłaty wynagrodzenia za przewóz nie upłynął, zatem żądanie przez powódkę odsetek oraz rekompensaty za koszty odzyskiwania należności jest bezzasadne. Podniósł, że termin zapłaty należności upływał w dniu 19 lipca 2021 r. i tego dnia fracht został przez niego uregulowany.

W odpowiedzi na sprzeciw z dnia 20 września 2021 r. (data wpływu) powódka cofnęła żądanie pozwu w zakresie uregulowanej przez pozwanego należności głównej i podtrzymała je w pozostałej części.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka Grupa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. jest wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem (...). Prowadzi działalność m.in. w zakresie transportu drogowego towarów. Pozwany M. O. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie transportu pod firmą (...) w K. w oparciu o wpis do (...).

(fakty bezsporne).

W ramach prowadzonej działalności gospodarczej pozwany dwukrotnie zlecił powódce wykonanie usługi transportowej na trasie P. (Węgry) – K. (Polska). Szczegóły umów strony uzgodniły za pośrednictwem platformy komunikacyjnej trans.

(fakt bezsporny).

Na potwierdzenie adresu załadunku, rozładunku oraz wysokości frachtu umów pozwany, już po zawarciu obu umów, przesłał powódce zlecenie transportowe nr (...) i (...). Dokumenty te nie zostały podpisane przez strony.

(fakty bezsporne, a nadto zlecenia transportowe k. 14, 17).

Obie usługi transportowe zostały wykonane przez powódkę zgodnie z łączącą strony umową.

(fakt bezsporny, a nadto międzynarodowy list przewozowy CMR k. 15, 18).

W dniu 12 marca 2021 r. powódka za pierwszy wykonany przewóz wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 650,00 euro netto, tj. 799,50 euro brutto. Jako formę płatności wskazano przelew, zaś termin zapłaty określono na dzień 07 maja 2021 r. Powódka nadała na poczcie fakturę VAT w dniu 23 marca 2021 r. Pozwany odebrał ją w dniu 29 marca 2021 r.

(dowód: faktura VAT k. 13, potwierdzenie doręczenia przesyłki pocztowej k. 22).

Dnia 26 marca 2021 r. powódka za drugi wykonany przewóz wystawiła pozwanemu fakturę VAT nr (...) na kwotę 700,00 euro netto, tj. 861,00 euro brutto. Jako formę płatności wskazała przelew, zaś termin zapłaty określiła na

dzień 15 maja 2021 r. Powódka nadała na pocztę fakturę VAT w dniu 01 kwietnia 2021 r. Pozwany odebrała ją dnia 06 kwietnia 2021 r.

(dowód: faktura VAT k. 16, potwierdzenie doręczenia przesyłki pocztowej k. 23).

Pismem z dnia 28 maja 2021 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty 1.660,50 euro, w tym 799,50 euro tytułem należności wynikającej z faktury VAT nr (...) i 861,00 euro tytułem należności wynikającej z faktury VAT nr (...). Wezwanie zostało nadane na pocztę w dniu 31 maja 2021 r. i doręczone pozwanemu w dniu 02 czerwca 2021 r.

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 19, potwierdzenie doręczenia przesyłki pocztowej k. 20).

Pozwany uregulował wynagrodzenie za wykonane przez powódkę usługi transportowe w dniu 19 lipca 2021 r.

(dowód: potwierdzenie przelewu k. 38, 39, 51, 52).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów przedłożonych do akt, których wiarygodność i rzetelność sporządzenia nie budziła jego wątpliwości, ani nie była kwestionowana przez strony procesu.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka dochodziła od pozwanego zapłaty wynagrodzenia za wykonane usługi transportowe.

Poza sporem pozostawało, że strony sporu łączyła umowa przewozu międzynarodowego w rozumieniu art. 1 Konwencji z dnia 19 maja 1956 r. o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR), na podstawie której powód zobowiązał się przewieźć towary na zlecenie pozwanej, zaś miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu oraz miejsce przewidziane dla jej dostawy, znajdowały się w dwóch różnych krajach.

Stosowanie zaś do brzmienia art. 774 kc przez umowę przewozu przewoźnik zobowiązuje się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa do przewiezienia za wynagrodzeniem osób lub rzeczy. Elementami przedmiotowo istotnymi umowy przewozu są: oznaczenie punktów początkowego i końcowego świadczenia przewozowego, określenie wielkości wynagrodzenia należnego przewoźnikowi oraz wskazanie przedmiotu przewozu. Umowa przewozu jest umową o świadczenie usług, a z uwagi na charakter świadczenia, do jakiego przewoźnik jest zobowiązany, zbliża się do umów rezultatu (M. S., System prawa prywatnego, t. 7, 2001, s. 526). Jest to umowa dwustronnie zobowiązująca, wzajemna i odpłatna, zaś odpłatność jest składnikiem przedmiotowo istotnym umowy przewozu.

Zgodnie z ogólnymi regułami postępowania dowodowego, obowiązek przedstawienia dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy spoczywa na stronach, a ciężar udowodnienia faktów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie spoczywa na stronie, która z tych faktów wywodzi skutki prawne – art. 6 kc w zw. z art. 3 kpc w zw. z art. 232 kpc.

Pozwany nie kwestionował faktu wykonania przez powódkę obu usług transportowych opisanych w pozwie, ich prawidłowości, ani wysokości należnego frachtu. Zakwestionował natomiast wymagalność roszczenia dochodzonego pozwem. Wskazał, że w zleceniu transportowym łączącym strony termin płatności został określony na 55 dni od daty doręczenia faktur VAT za wykonany przewóz. Zakwestionował również fakt doręczenia mu dokumentów wymaganych do rozpoczęcia biegu terminu zapłaty. Wskazał, że rozpoczął się on dopiero w dniu 09 lipca 2021 r., tj. w dacie doręczenia mu odpisu pozwu. Tym samym bezzasadne jest żądanie pozwu w zakresie odsetek, rekompensaty za koszty odzyskiwania należności i kosztów procesu.

W odpowiedzi na sprzeciw powódka podniosła, że istotne elementy umowy strony uzgodniły za pośrednictwem platformy komunikacyjnej trans. Wskazała, iż już po zawarciu obu umów, pozwany w celu potwierdzenia adresu

załadunku, rozładunku oraz wysokości frachtu umów przesłał jej zlecenia transportowe. Pozwany nie kwestionował tych faktów. Nadto, dokumenty te nie zostały podpisane przez strony. Dlatego też Sąd przyjął, iż ich ustalenia nie były dla stron wiążące.

Wskazać w tym miejscu należy, iż konwencja CMR ani kodeks cywilny nie określają momentu, w którym powinny być zapłacone należności przewoźnika. Kwestia ta została pozostawiona woli stron.

Za wykonane usługi powódka wystawiła faktury VAT i określiła w nich wynagrodzenie oraz termin jego płatności.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że faktura VAT ma walor dokumentu prywatnego (art. 245 kpc) i może jedynie dowodzić, iż osoba, która ją podpisała, złożyła oświadczenie w niej zawarte. Stanowi jednak powszechnie przyjęty dokument rozliczeniowy. Jej doręczenie umożliwia dłużnikowi podjęcie czynności mających na celu sprawdzenie, czy świadczenie jest zasadne tak co do zasady, jak i co do wysokości. Umożliwia też podjęcie czynności finansowych zmierzających do spełnienia świadczenia. Z punktu jednak widzenia zasad doświadczenia życiowego powszechnie znanym jest, iż w kontaktach handlowych pomiędzy przedsiębiorcami, na potwierdzenie dokonanej transakcji wystawiane są faktury służące obu stronom do rozliczeń. Często samo wystawienie faktury zastępuje sporządzanie umów na piśmie. Jednakże, co należy podkreślić faktura, jako dokument rozrachunkowy, nie stanowi dowodu wykonania umowy w sposób uzasadniający żądane wynagrodzenie. Dłużnik zobowiązany jest świadczyć to, co stwierdzono w dokumencie rozliczeniowym, gdy wynika to z istniejącego stosunku zobowiązaniowego.

Zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego stwierdzić należy, iż gdyby pozwany kwestionował termin płatności wynagrodzenia za wykonany przewóz, zwróciłby się do powódki o wyjaśnienia lub korektę przesłanych faktur, czego nie uczynił. Zatem przyjmując należy, iż zarzuty podniesione w sprzeciwie zostały sformułowane wyłącznie na potrzeby niniejszego procesu, zaś pozwany nie tylko nie wykazał ich zasadności, ale również nie zaoferował żadnych środków dowodowych w celu ich udowodnienia.

O obowiązku zapłaty odsetek w wysokości ustawowej za opóźnienie w transakcjach handlowych Sąd orzekł na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 r.

o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 118) zgodnie z którym w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki: wierzyciel spełnił swoje świadczenie i wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie i zasądził je od dnia następnego po terminie płatności określonych w fakturach VAT.

Z ustalonego przez Sąd stanu faktycznego wynika, że pozwany nie zapłacił powódce wynagrodzenia za wykonane usługi w uzgodnionym terminie.

Zgodnie z treścią art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 08 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 118) wierzycielowi, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek, o których mowa w art. 7 ust. 1 lub art. 8 ust. 1, przysługuje od dłużnika, bez wezwania, gdy wartość świadczenia pieniężnego nie przekracza 5.000,00 zł równowartość kwoty 40,00 euro przeliczonej na złote według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, stanowiącej rekompensatę za koszty odzyskiwania należności. Ustawodawca zatem przewidział dla wierzyciela swoisty ryczałt będący rekompensatą za koszty starań w celu odzyskania należności w wysokości równowartości 40,00 euro. Ta stała rekompensata przysługuje od dłużnika, przy czym wierzyciel nie jest zobligowany do wykazania poniesienia w tej wysokości wydatków.

Na podstawie ustalonego stanu faktycznego Sąd uznał, iż powódce należy się zwrot kwoty stanowiącej równowartość 40,00 euro od każdej z faktur, według średniego kursu euro ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski ostatniego dnia roboczego miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym świadczenie pieniężne stało się wymagalne, gdyż poznana

nie uregulowała należności w umówionym przez strony terminie. Dlatego też zasądził tą kwotę zgodnie z żądaniem pozwu, w łącznej wysokości 365,23 zł.

W piśmie procesowym z dnia 20 września 2021 r. powódka cofnęła pozew w zakresie kwoty 1.660,50 euro w związku z jej uregulowaniem przez pozwanego w dniu 19 lipca 2021 r. Dlatego też Sąd na podstawie art. 355 kpc umorzył postępowanie w tej części i uwzględnił roszczenie pozwu w pozostałym zakresie, o czym orzekł w pkt 1 i 2 sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik.

Na koszty te w rozpoznawanej sprawie złożyła się opłata sądowa od pozwu w kwocie 500,00 zł obliczona zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. tj. z 2019 r., poz. 785), koszty zastępstwa procesowego stron w kwocie po 1.800,00 zł obliczone zgodnie z §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) i §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) oraz kwota po 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa powoda wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 225, poz. 1635 ze zm.).

Pozwany uregulował należność główną dochodzoną pozwem po wytoczeniu powództwa. Podkreślić w tym miejscu należy, iż Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 20 sierpnia 1979 r. sygn. akt I CZ 92/79 przyjął, że pozwany, który płaci dochodzoną należność po wniesieniu pozwu, nawet przed otrzymaniem jego odpisu, z punktu widzenia przepisów kpc o kosztach procesu uważany jest za przegrywającego sprawę i w konsekwencji zobowiązany jest zwrócić powodowi poniesione koszty w oparciu o regulacje art. 98§1 kpc. Stanowisko to zachowuje swoją aktualność. Reasumując skoro w sprawie nie budzi wątpliwości fakt, że zapłata przez pozwanego nastąpiła po wytoczeniu powództwa (w celu spełnienia świadczenia), to pozwany jest stroną przegrywającą sprawę i należy obciążyć go kosztami procesu.

Mając na uwadze powyższe Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 2.317,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, o czym orzekł w pkt 3 sentencji wyroku.

sędzia Katarzyna Górna-Szuława